

Stórirur gravgangur eftir húsum í Havn

– Eftirspurningurinn eftir húsum í Havn er ógvuliga stórir, serliga húsum í miðbýnum

TURÍÐ KJØLBRO

Gongd er aftur komin á sethúsabygging í Føroyum, serliga í Havn. Báðar ognarsømlurnar í Havn, SetHúsa-Søla við Helga Brekku og Húsamekling við Jonhard Dahl-Jacobsen hava nýkur grundstykki til sølu, nýkur afturat eru væntandi, men tær kundu hugsað sær fleiri.

– Í løtuni hava vit fimm grundstykki í Havn, men vit kundu hugsað okkum nógv fleiri, serliga nærri býnum, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen frá Húsamekling.

Prisurin uppeftir

Fyri ikki so langari tíð síðan var nærum vónleyst at sleppa av við grundstykki, men eins og prisurin á sethúsum er hækkaður nógv, eru grundstykki somuleiðis væl dýrari í dag.

– Eitt grundstykki, ið liggur í býnum ella har í nánd, kostar um 300.000 krónur, í útjadarum um 230.000 krónur. Í dag vilja fleiri heldur byggja enn keypa, tí so lítill munur er á, hvat tað kostar at byggja og keypa. Og lánmöguleikarnir eru góðir, rentan hevur ikki verið so lág í 40 ár og rentufrádrátturinn er 48 %, sigur Helgi Brekku frá SetHúsaSøluni.

Hesum er Jonhard Dahl-Jacobsen á Húsamekling samdur í, tað er nærum líka biligt at byggja egin hús sum at keypa. Húsamekling umboðar Suðuroyarhús, sum Thormann Vang byggir. Eftirspurningurinn er stórir eftir hesum húsum, fleiri eru bygd og fleiri verða bygd afturat – tey flestu í útjadarum í Havn.

– Vit hava bygt tviðús Inni á Gøtu. Tey eru í tveimum hæddum og fara fyri 890.000 krónur, tá ið alt er

íroknað uttan tapetisering. Biligari kann tað ikki verða, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Prisurin á sethúsum fór spakuliga at kvinka upp eftir fyri uml. trimum árum síðani. Í dag liggur prisurin í Havn frá 650.00 til 1 millión, nýkur hús fara fyri meiri, á bygð frá 300.000 til 850.000 krónur. Hvussu langt og um prisurin hækkar enn meiri, er ilt at meta um.

– Prisurin á einum húsum skal liggja nokulunda á stigi við tað, eini hús kosta at byggja. Og vit nærkast markinum nú, sigur Helgi Brekku.

Móti summri

Eftirspurningurinn eftir húsum og grundøkjum er altíð størstur út í móti summri og nú vit eru farin um summarmála, merkja báðar ognarsømlurnar væl, at fyrirspurningarnir verða fleiri.

– Fyrirspurningarnar koma bæði frá føroyingum uttanlands, ofta foreldrum ella systkjum, sum hyggja eftir húsum fyri børn síni, ið skulu flyta heim aftur, frá barnafamiljum, frá tilkomnum, sum helst vilja flyta nærri býnum og frá útlendingum, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Í løtuni hevur SetHúsa-Sølan einki hús í Havn til sølu, Húsamekling hevur fleiri, einki 20 í alt um alt landið.

– Tað er nógv verri at selja hús uttan fyri Havnina. Nógvar teir flestu fyrirspurningarnir eru um hús í Havn, nógvar um hús í miðbýnum, men á tí økinum vanta vit hús. Vit skilja ímillum innan- og uttan fyri ringveg. Barnafamiljurnar vilja fegnast búgva uttan fyri ringveg, meðan tey tilkomnu, sum eiga hús uttan fyri ring-

vegin fegin vilja selja og keypa einki hús nærri býnum. Men har er útboðið ikki stórt, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Virðismeting

Tvingsilssømlurnar eru sjáldsamar í dag. Føroya Banki og Føroya Sparikassi, sum hava selt hús, ið eru farin á tvang, hava havt sýnsmann at meta um virðið á húsum og harvið seta prís. – Henda skipanin er góð, og er ikki samsvar ímillum tað fólk vilja selja fyri og tað sýnsmaðurin metir húsini vera verd, tosa vit okkum til sættis, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

– Tey eru fleiri, sum spyrja seg fyri hjá okkum um einki hús fyri uml. 600.000 krónur, men í dag er ógvuliga trupult at útvega einki slík. Og eru einki til sølu, fara tey beinanvegin, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Húsin, ið verða seld í dag, eru av øllum slag, men størsti eftirspurningurinn er eftir húsum, ið eru uml. 10 ára gomul.

– Fólk vilja helst hava, at húsin liggja væl fyri, men hinvegin stóðdin hevur eisini nógvar at siga. Teir flestu keyparamir eru ung fólk, men nógvar tilkomnir eru ímillum, ið hava hug at flyta úr einum av stórum húsum í einki minni, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Umframt sakførarskrivstovu og ognarsølu, sum eitt nú SetHúsaSøla og Húsamekling, verða nógvar hús og grundstykki seld privat. Prísirnir á sethúsum og grundstykkjum eru lægri í útjadarum av Havnini.

Tilvildarlígt mynd

Minningarorð um Jónfríð Dahl

Jógvan bróður ringdi til mín tíðliga ónsmorgunin sjeindy januar og fortaldi, hvat ið hent var. Jónfríð var á veg niðan á ellisheimi í Auning í náttarvakt, har hon var fyri ferðsluvánlukku vegna svartakálk. Tað ringasta, ið henda kundi, var hent...

Tá ið ein fær slík ófættaboð, tá steðgar alt á. Kenslurnar stíðna í einum skelki. Tað er sum ein pískur, ið slær og sker djúpt í kenslulívið – og einki er at gera. Tað er ófatiligt, meningsleyst. Tá verður tógn. Og grátur.

Tíggjundi januar 1998 var ein vakur dagur í Thorsager. Stilli, vetrarsól og kalt. Vit vóru til jarðarferð. Okkara elskaða Jónfríð skuldi jarðast. At vit skuldu siga farvæl við hana fyri seinastu ferð var framvegis ikki til at skilja.

Tað var vakurt, men kalt – so kalt. Ytri, náttúrunar kuldi var í samfjórð við innara sálarlaga skjálvtan, stíðnaðu kenslurnar, tilburðin, sum í einum hevði lagt seg sum ísur um kenslulívið hjá okkum øllum. Einki kundi fløva stírdar sálir. Tað var henda ógíluga kenslan av tómløka, meningsloysi, máttloysi, sorg, sum yvirdoydvi alt. Har var eingin uggi.

Og tó kundi fagri dagurin kveikja vøkur minni. Sólstrálurnar, ið kendust veikt fløvandi á kjálkanum, kundu minna á hitan, ið strálaði frá smílinum við glógvandi eygunum – hitan, ið ikki var meira.

Vit, systkini hjá Jógvani, hava kent Jónfríð alt okkara vaksna lív – heilt frá vit vóru bláðung. Svingarinnar okkara var sum ein systir fyri okkum. Vit vóru á mangan lært hvørjum øðrum lík – til dømis at dáma væl at sita og práta og hugna okkum, ofta við kortspæli, í vikuskiftum til langt út á náttina.

Jónfríð var ein stór persónligheit. Fyrst og fremst sum hon tók sær av familjuni. Familjan var hennara eitt og alt – óansæð, hvat ið annars hendi, so helt Jónfríð altíð saman uppá familjuna. Hennara kærlíki var ein stór, savnandi megi. Samanhaldið og tað sosiala lívið í familjuni var nakað heilt fyri seg – sum bæði Jónfríð og Jógvan stóðu aftanfyrir, hvør uppá sín máta. Tá ið so miðdepilur í familjuni knappliga er rívin burtur – so kenst saknurnin so nógv meira pínufullur, men eg veit at tit, Jógvan, Beinta, Pauli, Jákup og svingarbornini Chris og Hilda, nýta sterka samanhaldið tykkara ímillum til at troysta hvønn annan og tosa saman um alt, sum farið er fram.

Jónfríð var eitt menniskja, sum man altíð visti, hvar man hevði. Hon var eitt heilt og heitt menniskja, ein ókúgandi optimistur, djúrv, ærlig, opin og ekta í øllum, sum hon gjørdi og segði. Hon var nógvar avhildin á sínum arbeiðs-plássum sum sjúkráhhjálpari, har hon legði so nógvar av sær sjálvari í arbeiði – fyrst og fremst í síni umsorgan fyri teimum gomlu, men eisini sum arbeiðs-felagi, og álitisvinna. Sum álitisvinna – og nýkur ár sum nevndarlímur í sjúkráhhjálparafelagnum – hevði hon sínar avgjördu menningar og tordi – sum í øllum lívsviðurskiftum – at stíga fram og siga sína ærliga meining – og so var tað annars líkamikið hvønn tað var, hon tosaði við. Hon tosaði á sama hátt við høg sum við lág og hon hevði virðing og respekt fyri øllum menniskjum, sum tey nú einaferð vóru, men hon tordi eisini at vera ósámd við tey. Í politiskum spurningum var hon altíð solidarisk við teim minni mentu.

Ofta undraði eg meg yvir hennara eldhuga og talugávur, tá ið tað snúði

seg um okkurt sosialt ella politiskt mál, sum hon vildi verja. Snúði tað seg um okkurt órættvísi, so visti hennara sosiala meðvit og áráði seg í hvassorðaðum og beinraknum meiningum. Við hvørt hevði hon lyndi til at lýsa viðurskiftini minni fjóltáttad og meira svart/hvítt, men tað var ikki altíð ein veikleiki.

Umframt at vera ein sterk persónligheit var hon eisini eitt elskuligt menniskja. Blíð, hjartalig og tolin. Hon hevði tann sjáldsama eginleikan veruliga at lurta eftir tí, tú segði. Smíði, ið hon kundi senda ter, hitaði heilt inn í hjartarøturnar.

Heimið hjá tykkum her í Keypmannahavn, í Fuglafirði, á Kambsdali og síðst í Thorsager og Følle Strand var altíð opið við mikkum gestablíðni, hugna, tónleiki og kæti. Serliga á Kambsdali setti heim tykkara dám á bygdalívið og var ein miðdepil fyri samanhaldið bæði hjá vaksnum og børnum. Jónfríð dugði so væl at skapa hugna bæði handaliga og andaliga og hevði altíð góða tíð til onnur – ikki minst til børnini. Hon var í essinum, tá ið hon hevði børn rundan um seg, og tað hendi ofta, meðan vit enn høvdu smá børn, at hon skeyt upp, at okkum tørvaði at fara út til okkurt spennandi, sum fór fram í býnum – so slapp hon at vera barnagenta. Stokkarnir vóru altíð frammi, og tað var ikki smávegis, ið hon gjøgnum árin, umframt til síni egnu børn, bant til børnini hjá systkjum, systkinabørnum, svingarindum, svágrum og øðrum.

Lagdir eru stokkar og tagnað er røddin, sum ljómaði so vakurt á nýggj-árinum, tá ið vit seinast vóru saman og sungu fýraráddað fyri okkara gestum. Eitt stórt menniskja er rívið burtur frá okkum uppá ein so syndarligan hátt, har lívsstrongurinn við eitt og uttan ávaring var kvettur, so ein ikki so mikið sum fekk loyvi til at siga farvæl.

Eitt gamalt kinesiskt orðatak sigur: Tú kanst ikki forða sorganna fuglum í at vera á flogi yvir sorgar títum, men tú kanst forða teimum í at reidrast í hári títum.

Eg vóni at øll, sum stóðu Jónfríð næst, fyrst og fremst Jógvan, Beinta, Pauli og Jákup, foreldrini Palli og Alicia og systkini Delmar, Mortan og Sólfríð – at tit kunnu finna ugga í teimum gomlu minnum, tit hava um hana, soleiðis at saknurnin og sorgin sum frá líður linna og verða til ein vakran minnisvarða í hugaheimi tykkara.

Elskaða Jónfríð, takk fyri alt!

Heiðrað veri minnið.

Magnus